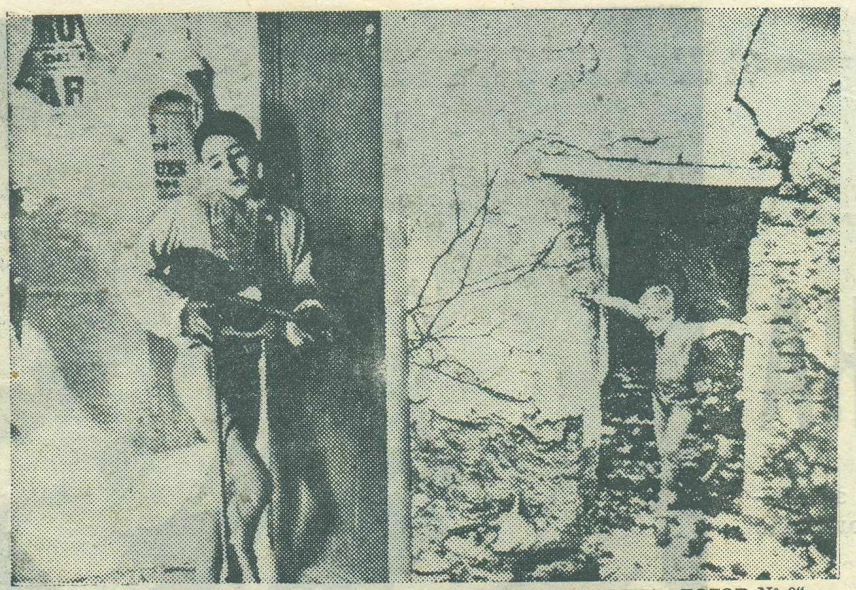
ФИЛМ

ИЗ ЕКСПЕРИМЕНТАЛНОГ ФИЛМА ВЛАДИМИРА ПЕТЕКА „ЛОГОР № 2“

ХЕРОЈСКО ДОБА ФИЛМСКОГ ИСТРАЖИВАЊА

Иако има тај назив — GEFF (Жанр филм фестивал) овај скуп, који је у истраживачком противљењу конвенционалним филмским путевима пре две године дошао до идеје о — антифилму, као једној крајности после које се може даље у истраживања естетичка, социолошка, технолошка итд, даклe иако има тај назив у коме се појављује реч — фестивал — овај скуп у основи није фестивалски. Наиме, група загребачких киноаматера, тежећи да филм ствара и гледа са једног ширег духовног хоризонта, прилазећи му превасходно филозофски, феноменолошки и онтолошки, готово без средстава и озбиљније подршке, успела је да зачне један нови мисаони пут и да му да пуно обележје југословенског, па и међународног скупа.

ИГНОРАНЦИЈА, ПА ИПАК — 80 ФИЛМОВА

Десило се, међутим, да овај скуп буде схваћен као један нови фестивал који у систем наших филмских приредби улази на мала врата и који треба због тога казнити игноранцијом. Тако овај скуп који је одржан између 11 и 14. XII ове године није наишао на добро вољу свих продуцената, па је било тешко одржати замишљени програм неконвенционалног филма. Међутим, организатори су ипак приредбу успешно привели крају и приказали преко осамдесет филмова разне метраже и разних жанрова, аматерских и професионалних. Приказани су филмови Кино-клубова из Љубљане, Загреба, Сарајева, Београда, Сплита, Крања и Нове Градишке. Приказани су такође филмови Александра Петровића („Три“), Ватрослава Мимице („Прометеј са отока Вишевице“), Душана Макавејева, („Човек није тица“), Живојина Павловића („Непријатељ“), Кокана Ракоњца („Издајник“) итд., затим филмови чехословачких редитеља Милоша Формана („Љубави једне плавокосе“), И. Пасера (Досадно послеподне), један канадски и један амерички филм итд.

АМАТЕРИ СА ПРОФЕСИОНАЛЦИМА

Пројекције су открile такву неочекивану серију експеримената и потврдиле такву оправданост намере да се на једном месту нађу синаести — аматери и професионалци, да то оставља необичан утисак, сасвим други од оног који се добија редовним посетама биоскопима, врло охрабрујући за људе који од филма траже више него што је пука индустријализована забава. Било је филмова натегнуто, бајаги авангардних, било их је врло инспирисаних и проналазачких.

Жири је радио на начин неконвенционалан, признајући право на индивидуалне оцене и укусе сваком свом члану, па су они овако поделили награде — Данило Пејовић и Миховил Пансини: „Човек није тица“ (Душана Макавејева) и „Кариокинеза“ (Златка Хајдлера; Александар Петровић и Вјецеслав Рихтер: „Одмев ин одзив“, (Винка Розмана) а о дугометражним (филмовима нису одлучивали; Душан Стојановић је наградио филмове „Кариокинеза“ и „Три“ (Александра Петровића); Јосип Ваништа: „Плави јахач“ (Томислава Готовца и Петра Благојева), а о дугометражном филму није донео одлуку.

МИСЛИ ЗРЕЛЕ И НЕЗРЕЛЕ

Најзначајнији део овог скупа били су четвородневни разговори, који су текли без чврсто утврђеног реда, али који су у трагању за зрелим мислима о многим темама савремене уметности и филмског истраживања, дошли до врло занимљивих теза и врло драматичних супротстава. Када буде изашла књига (ако за њу буду добијена средства) са скупа пре две године и са овогодишњег разговора, биће то догађај значајан за све шири круг синеаста и естетичара, па и за све шири круг младих интелектуалаца којима су ове теме блиске. Спонтаност живих речи и импровизација те публикације ће покушати да очувају, па ће нешто од атмосфере са овог скупа, немирне, испуњене крајностима и слободним асоцијацијама колико и солидним, систематично припремљеним рефератима, бити сачуване. Биће то белешка једног тренутка драгоценог, макар носио собом и неке заблуде без којих ни једно „херојско доба“ нових схватања у уметности и њој блиским сферама духа не пролази.

Овај скуп жели да постане континуирана веза истраживача и већ је извесно да ће у њему своја места да налазе ликовни уметници, музичари, филозофи, социолози, психолози, публицисти, научници, и већ је извесно да ће бити ослобођен фестивалских конвенција и неразумевања која га од првих замисли мајстора киноаматера др Миховила Пансинија и његових истраживачких покушаја, до данас прате.

А. Б. КОСТИЋ

ХЕРОЈСКО ДОБА ФИЛМСКОГ ИСТРАЖИВАЊА

Иако има тај назив — GEFF (Жанр филм фестивал) овај скуп, који је у истраживачком противљењу конвенционалним филмским путевима пре две године дошао до идеје о — антифилму, као једној крајности после које се може даље у истраживања естетичка, социолошка, технолошка итд, дакле иако има тај назив у коме се појављује реч — фестивал — овај скуп у основи није фестивалски. Наиме, група загребачких киноаматера, тежећи да филм ствара и гледа са једног ширег духовног хоризонта, прилазећи му превасходно филозофски, феноменолошки и онтолошки, готово без средстава и озбиљније подршке, успела је да зачне један нови мисаони пут и да му да пуно обележје југословенског, па и међународног скупа.

ИГНОРАНЦИЈА, ПА ИПАК — 80 ФИЛМОВА

Десило се, међутим, да овај скуп буде схваћен као један нови фестивал који у систем наших филмских приредби улази на мала врата и који треба због тога казнити игноранцијом. Тако овај скуп који је одржан између 11 и 14. ХП ове године није наишао на добро вољу свих продуцената, па је било тешко одржати замишљени програм неконвенционалног филма. Међутим, организатори су ипак приредбу успешно привели крају и приказали преко осамдесет филмова разне метраже и разних жанрова, аматерских и професионалних. Приказани су филмови Кино-клубова из Љубљане, Загреба, Сарајева, Београда, Сплита, Крања и Нове Градишке. Приказани су такође филмови Александра Петровића („Три"), Ватрослава Мимице („Прометеј са отока Вишевице"), Душана Макавејева, („Човек није тица"), Живојина Павловића („Непријатељ"), Кокана Ракоњца („Издајник") итд., затим филмови чехословачких редитеља Милоша Формана („Љубави једне плавокосе"), И. Пасера (Досадно послеподне), један канадски и један амерички филм итд.

АМАТЕРИ СА ПРОФЕСИОНАЛЦИМА

Пројекције су открile такву неочекивану серију експеримената и потврдиле такву оправданост намере да се на једном месту нађу синаести — аматери и професионалци, да то оставља необичан утисак, сасвим други од оног који се добија редовним посетама биоскопима, врло охрабрујући за људе који од филма траже више него што је пука индустријализована забава. Било је филмова натегнуто, бајаги авангардних, било их је врло инспирисаних и проналазачких.

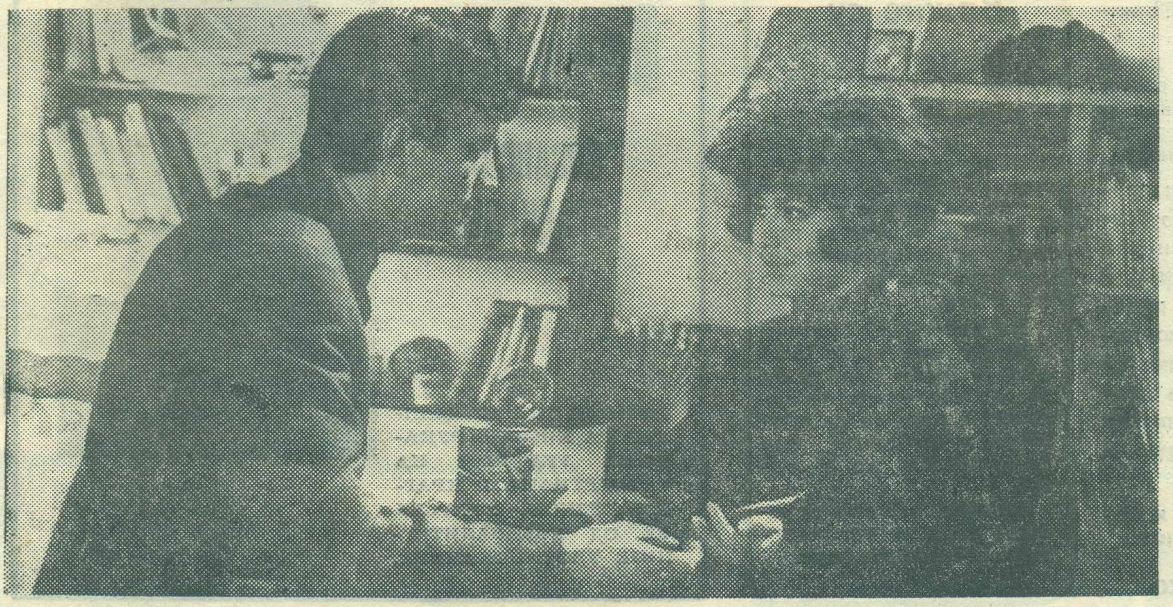
Жири је радио на начин неконвенционалан, признајући право на индивидуалне оцене и укусе сваком свом члану, па су они овако поделили награде — Данило Пејовић и Миховил Пансини: „Човек није тица" (Душана Макавејева) и „Кариокинеза" (Златка Хајдлера; Александар Петровић и Вјецеслав Рихтер: „Одмев ин одзив", (Винка Розмана) а о дугометражним (филмовима нису одлучивали; Душан Стојановић је наградио филмове „Кариокинеза" и „Три" (Александра Петровића); Јосип Ваништа: „Плави јахач" (Томислава Готовца и Петра Благојева), а о дугометражном филму није донео одлуку.

МИСЛИ ЗРЕЛЕ И НЕЗРЕЛЕ

Најзначајнији део овог скупа били су четвородневни разговори, који су текли без чврсто утврђеног реда, али који су у трагању за зрелим мислима о многим темама савремене уметности и филмског истраживања, дошли до врло занимљивих теза и врло драматичних супротстава. Када буде изашла књига (ако за њу буду добијена средства) са скупа пре две године и са овогодишњег разговора, биће то догађај значајан за све шири круг синеаста и естетичара, па и за све шири круг младих интелектуалаца којима су ове теме блиске. Спонтаност живих речи и импровизација те публикације ће покушати да очувају, па ће нешто од атмосфере са овог скупа, немирне, испуњене крајностима и слободним асоцијацијама колико и солидним, систематично припремљеним рефератима, бити сачуване. Биће то белешка једног тренутка драгоценог, макар носио собом и неке заблуде без којих ни једно „херојско доба" нових схватања у уметности и њој блиским сферама духа не пролази.

Овај скуп жели да постане континуирана веза истраживача и већ је извесно да ће у њему своја места да налазе ликовни уметници, музичари, филозофи, социолози, психолози, публицисти, научници, и већ је извесно да ће бити ослобођен фестивалских конвенција и неразумевања која га од првих замисли мајстора киноаматера др Миховила Пансинија и његових истраживачких покушаја, до данас прате.

А. Б. КОСТИЋ

ЈАГОДА КАЛОПЕР И БОЖИДАР БОБАН У ПРВОЈ ПРИЧИ ФИЛМА „КЉУЧ"